

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 10/07-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. januára 2007 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., S., P. E., S., V. B., S., Ing. P. D., S., P. K., S., Ing. Ľ. J., S., Ing. D. A., S., Š. V., S., L. R., Š., F. S., S., V. S., S., M. N., S. a S., a. s., S., zastúpených advokátom JUDr. Ing. B. P., B., ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky znením ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. B., P. E., V. B., Ing. P. D., P. K., Ing. Ľ. J., Ing. D. A., Š. V., L. R., F. S., V. S., M. N. a S., a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2006 doručená sťažnosť L. B., S., P. E., S., V. B., S., Ing. P. D., S., P. K., S., Ing. Ľ. J., S., Ing. D. A., S., Š. V., S., L. R., Š., F. S., S., V. S., S., M. N., S. a S., a. s., S. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Ing. B. P., B., ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 29 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) znením ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rybárstve“).

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú, že právo slobodne sa združovať patrí k základným právam, ktorých účel sa môže dosiahnuť iba spoločným uplatnením práva viacerými občanmi. Právo slobodne sa združovať sa zaručuje každému. Uplatniť ho možno v organizáciách, ktoré ústava rozsiahlo vymedzuje. Spolky, spoločnosti alebo iné združenia sú organizáciami, prostredníctvom ktorých sa môže uplatniť právo slobodne sa združovať.

Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o združovaní občanov“) v ustanovení § 2 ods. 1 v pozitívnom vymedzení ustanovuje: „Občania môžu zakladať spolky, spoločnosti, zväzy, hnutia, kluby a iné občianske združenia, ako aj odborové organizácie a združovať sa v nich.“ Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o združovaní občanov nikto nesmie byť nútený k združovaniu, k členstvu v združeniach ani k účasti na ich činnosti. Zo združenia môže každý slobodne vystúpiť.

Súčasná platná právna úprava zákona o rybárstve v ustanovení § 4 ods. 3 vylučuje uplatnenie výkonu rybárskeho práva iným záujmovým združeniam ako Slovenskému rybárskemu zväzu, čo znamená preferovanie jeho monopolu a vylúčenie iného občianskeho združenia na výkon rybárskeho práva, čo zabraňuje progresívnemu rozvoju rybárstva v Slovenskej republike.

Sťažovatelia poukazujú ďalej na zákon č. 23/1962 Zb. o poľovníctve, v ktorého ustanovení § 4 ods. 1 je uvedené: „Občania s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorí majú platné poľovné lístky, môžu vytvárať poľovnícke združenia alebo iné poľovné spoločnosti na to, aby spoločne vykonávali v poľovných revíroch právo poľovníctva.“

V zmysle ustanovenia § 1 zákona o združovaní občanov majú občania právo slobodne sa združovať a na výkon tohto práva nie je potrebné povolenie štátneho orgánu, pričom podľa ustanovenia § 2 ods. 3 citovaného zákona takéto združenia sú právnickými

osobami, do ich postavenia a činnosti môžu štátne orgány zasahovať len v medziach zákona.

Sťažovatelia považujú súčasnú právnu úpravu za protiústavnú a protizákonnú, pretože postupom Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) sú diskriminované ostatné zväzy a združenia, pretože ministerstvo prideliuje revíry Rade Slovenského rybárskeho zväzu, a nie jednotlivým zložkám zväzu, čo je v rozpore s ústavou a zákonom o združovaní občanov. Rada Slovenského rybárskeho zväzu v roku 1993 odobrala organizačným zložkám rybárske revíry a všetky revíry boli zaevidované ako vody Rady Slovenského rybárskeho zväzu, ďalej „... svojprávne určovala komu sa revíry pridelia, tým vlastne zamedzila organizačným zložkám podľa zákona o združovaní vytvárať samostatné právne celky hospodáriace na revíroch a týmto v konečnom dôsledku zamedzila vytvoriť konkurenčné prostredie na Slovensku“.

Sťažovatelia zastávajú názor, že ministerstvo by malo prideliť výkon rybárskeho práva občianskym združeniam športových rybárov, čím by sa športoví rybári mohli slobodne organizovať aj mimo Slovenského rybárskeho zväzu, čo v konečnom dôsledku zaručí demokraciu, pluralitu a konkurenčné, súťaživé a tvorivé prostredie. Zmenou zákona o rybárstve by sa zároveň dosiahol obdobný stav, aký je uplatňovaný pri výkone poľovného práva, kde je poľovný revír pridelený alebo prenajatý priamo poľovnému združeniu, a nie poľovnému zväzu.

Sťažovatelia preto v petite svojej sťažnosti žiadajú, aby ústavný súd vyslovil, že znením ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o rybárstve sú porušené ich základné práva podľa čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 29 ods. 1 ústavy právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeníach.

Podľa čl. 29 ods. 3 ústavy výkon práv podľa odsekov 1 a 2 možno obmedziť len v prípadoch ustanovených zákonom, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, na ochranu verejného poriadku, predchádzanie trestným činom alebo na ochranu práv a slobôd iných.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o rybárstve ministerstvo prideli Slovenskému rybárskemu zväzu výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch. Organizácii spravujúcej lesný majetok štátu a organizácii spravujúcej majetok vo vojenských obvodoch prideli ministerstvo výkon rybárskeho práva vo vodných tokoch nachádzajúcich sa na území, ktoré spravujú.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. V zmysle uvedeného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. rozhodnutia I. ÚS 66/98, I. ÚS 140/03, III. ÚS 21/06).

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti namietajú, že znením ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o rybárstve je porušené ich základné právo podľa čl. 29 ods. 1 a 3 ústavy, pretože ministerstvo prideluje rybárske revíry Rade Slovenského rybárskeho zväzu, a nie jeho jednotlivým zložkám alebo záujmovým združeniam športových rybárov, čo zároveň zabraňuje vytvoreniu konkurenčného a súťaživého prostredia v tejto oblasti.

Ústavný súd zotrúva na svojej stabilizovanej judikatúre (napr. rozhodnutie III. ÚS 65/06), podľa ktorej „Každé z konaní pred ústavným súdom možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania (konaní) pred ním. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom“. V dôsledku uvedeného „za opodstatnené návrhy na začatie konania pred ústavným súdom možno považovať len tie z nich, o ktorých je možné konať a aj rozhodnúť v niektorom z konaní uvedených v čl. 125 až 129 a čl. 130 ods. 3 ústavy ako v samostatnom konaní uskutočnenom výlučne na návrh oprávnených subjektov“ (rozhodnutie I. ÚS 23/99 až I. ÚS 29/99).

Nemennosť pravidla, podľa ktorého v rámci konaní o individuálnej ochrane základných práv a slobôd nie je možné konať o súlade právnych predpisov, ústavný súd potvrdzuje aj vo svojej judikatúre, pričom „za zjavne neopodstatnený podnet je potrebné

považovať podnet, v rámci ktorého by bolo potrebné uskutočniť konanie, na ktoré ústavný súd nie je oprávnený, hoci inak by toto konanie (a za splnenia príslušných procesných podmienok) mohol uskutočniť ako samostatné konanie a na základe návrhu oprávnenej osoby” (napr. rozhodnutie II. ÚS 40/00, II. ÚS 19/01).

Ústavný súd ďalej poznamenáva, že je v konaní o sťažnosti sťažovateľov viazaný prezumpciou správnosti normatívnych právnych aktov. Na posúdenie ich ústavnosti slúži iný typ konania (konanie o súlade právnych predpisov). V tomto konaní by však sťažovatelia boli zjavne neoprávnenými osobami.

V zmysle ustanovenia § 36 zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 142 Občianskeho súdneho poriadku ústavný súd rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. januára 2007